

Universitat
Progressista
d'Estiu
de Catalunya

UPEC

Del 7 a l'11 de juliol del 2008

Facultat de Geografia i Història de la UB
Carrer Montalegre 6, 4ta planta
Barcelona

www.upec.cat

MEMÒRIA 2008

Associació 19 de juliol promotora d'una universitat
d'estiu europea, laica i progressista

NIF: G- 63725493
c. Avinyó, 44 08002 Barcelona
info@universitatprogressista.org
telèfon: 663 062 804

TAULA DE CONTINGUT

---

1. IDENTIFICACIÓ

2. ANTECEDENTS

3. DESCRIPCIÓ

4. RECURSOS HUMANS

CONSELL RECTOR

JUNTA DIRECTIVA

CONSELL SOCIAL

EQUIP TÈCNIC

5. PROGRAMA

6. PROGRAMA CULTURAL

EXPOSICIONS

Sota la Ciutat

Oscar Niemeyer

7. MEMÒRIA D'ACTIVITATS

DIA 7- INAUGURACIÓ

DIA 8- EIX IDEOLÒGIC. MÉS ENLLÀ DE LA GESTIÓ, PROPOSTA D'ESQUERRES

DIA 9- EIX NACIONAL. ARTICULACIÓ NACIONAL DE CATALUNYA A L'ESTAT ESPANYOL

DIA 10- EIX ECONÒMIC I SOCIAL. PALANQUES DE BENESTAR, APOSTA DE FUTUR

DIA 11 - EIX SOBRE ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ. FILTRES IDEOLÒGICS DEL 4T PODER

CLOENDA DE L'EDICIÓ UPEC 2008

8. MEMÒRIA D'ACTIVITATS DEL PROGRAMA CULTURAL

DILLUNS, 7 DE JULIOL DE 2008 A LES 20.30H- INAUGURACIÓ

DIMARTS, 8 DE JULIOL DE 2008 A LES 21.30H- TEATRE

DIMECRES, 9 DE JULIOL DE 2008 A LES 21.30H- SOPAR DEBAT

DIJOUS, 10 DE JULIOL DEL 2008 A LES 21.30H- RECITAL DE POESIA

DIVENDRES, 11 DE JULIOL DEL 2008 A LES 20.30H- DANSA CONTEMPORÀNIA

DISSABTE, 12 DE JULIOL DE 2008 A LES 19.00H- CONCERT

DIMARTS 8- DIJOUS 10 A LES 20.30H- HUMOR

DE L'1 AL 31 DE JULIOL DE 2008- EXPOSICIÓ 100X100 OSCAR NIEMEYER

DE L'1 AL 21 DE JULIOL DE 2008- SOTA LA CIUTAT

9. MEMÒRIA D'ACTIVITATS PRÈVIES A LES QUARTES JORNADES DE LA UPEC

10. BALANÇ DE PARTICIPACIÓ

11. MATERIAL GRÀFIC

1. Identificació

Nom de l'entitat: ***Associació 19 de juliol, promotora d'una universitat d'estiu catalana, europea, laica i progressista.***

NIF: G-63725493

Naturalesa: Associació

Núm de Registre d'entitats: 30190

Coordinació General i del programa: Judith Calabria

Telèfon: 663 062 804

Horari habitual atenció: 10:00-14:00 // 16:00-20.30

Nom del Projecte: Jornades per la Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya 2008.

Dates de realització: 7-11 Juliol 2008.

Lloc: Barcelona.

Les activitats formatives es van dur a terme a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, i les activitats culturals es van desenvolupar en diferents espais segons la seva tipologia: Pati Manning, Teatre Riereta, Ateneu Barcelonès i Sala 3 de Razzmatazz.

Les Inscripcions es van realitzar mitjançant la web: www.upec.cat

2. Antecedents

Sorgeix d'un grup de persones clarament compromeses amb les polítiques d'esquerres i representatives de la pluralitat dins del progressisme, vinculades als àmbits social, intel·lectual, polític o acadèmic. Van constituir l'11 de novembre de 2004 l'associació *19 de Juliol promotora d'una universitat: Europea, Laica i Progressista*. En aquest sentit es van crear les bases per a constituir al 2005 la Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya (la UPEC).

Aquesta iniciativa sorgeix de la necessitat d'omplir un buit pel que fa als escenaris de debat plurals dels sectors progressistes a Catalunya. Pretén ser un gran espai de trobada, reflexió i estudi dels temes que preocupen als sectors socials democràtics i d'esquerres, que reuneixi alumnes de Catalunya i d'altres territoris juntament amb intel·lectuals, científics, artistes, líders associatius, sindicals i polítics.

3. Descripció

El projecte de la UPEC en la seva quarta edició va pretendre fer un altre pas endavant per a consolidar-se com a referent de la formació i el debat, des de les esquerres, localitzat temporalment en els mesos d'estiu. Per aquest any es va optar per 4 eixos concrets, amb taules rodones i debats específics per tractar cada tema. A més d'incloure tres sessions golfes sobre l'esquerra a examen en què hi van assistir: el Sr. Jaume Bosch, la Hble. Sra. Montserrat Tura i la Il·ltre. Sra. Anna Simó.

Els eixos foren els següents:

- a. Eix ideològic. Més enllà de la gestió, proposta d'esquerres.
- b. Eix nacional. Articulació nacional de Catalunya a l'Estat Espanyol.
- c. Eix econòmic i social. Palanques de benestar, aposta de futur.
- d. Eix sobre els mitjans de comunicació. Filtres ideològics del 4t poder.

4. Recursos Humans

Consell rector

El Consell Rector és l'òrgan responsable dels continguts de la UPEC. Les persones que el componen ho fan a títol personal i no com a representants institucionals. Està format per:

Rector Èmerit:
Vicenç Navarro

Rector
Jordi Serrano

Consellers:

- Josep Mª Álvarez
- Eudald Carbonell
- Mercè Civit
- Joan Coscubiela
- Jordi Dauder
- Luis de Sebastian
- Josep Fontana
- Marina Geli
- Josep Huguet
- Paco Ibáñez
- José Luís López Bulla
- Enric Majó
- Jordi Serrano
- Lluís Martí Bielsa
- Imma Mayol
- Raimon Obiols
- Carme Porta
- Enric Pubill
- Rosa Regàs
- Marina Rossell
- Maria Salvo
- Celestino Sánchez
- José Saramago
- Marina Subirats

Secretari:

- Oriol Illa

Junta directiva

La Junta Directiva, és l'òrgan promotor i organitzatiu, encarregat dels aspectes operatius i logístics. Està formada per:

President:

Vicenç Navarro

- Oriol Illa
- Carles Martí
- Isabel Ribas
- Lourdes Ríos,
- Jordi Vilardell
- Albert Aixalà
- Judith Calabria

Vice-presidents:

- Rosa Alarcón
- Uriel Bertran
- Ester Boixadera
- Joffre Villanueva
- Dolors Camats
- Jaume Collboni

Secretari:

- Luis Juberías

Consell Social

Grup de suport format per associacions i organitzacions progressistes i fundacions d'esquerres.

- Acció Escolta de Catalunya
- Acció Jove - Joves de la CONC
- Associació d'Estudiants Progressistes - AEP
- Associació de Joves Estudiants de Catalunya - AJEC
- Associació Catalana d'Investigacions Marxistes - ACIM
- Associació Catalana per la Pau
- Avalot
- Casals de Joves de Catalunya
- Col·lectius de Joves Comunistes - CJC-Joventut Comunista
- Comissions Obreres - CCOO
- Cooperació
- Coordinadora per a la Memòria Històrica i Democràtica de Catalunya
- Centre de Recerca Econòmica i Social de Catalunya
- Entorn SCCL
- Escola Lliure El Sol
- Esplais Catalans
- Fundació Cipriano García
- Fundació Catalunya Segle XXI
- Fundació Ferrer i Guàrdia
- Fundació Josep Comaposada
- Fundació Josep Irla
- Fundació l'Alternativa
- Fundació Món-3
- Fundació Pere Ardiaca
- Fundació Rafael Campalans
- Fundació Terra
- Fundació Nous Horitzons
- Joves d'Esquerra Verda – JEV
- Joventut Socialista de Catalunya
- SOS Racisme
- Unió General de Treballadors – UGT

Equip Tècnic

Coordinació general:

Judith Calabria i Luis Juberías

Comunicació i Premsa:

Estíbaliz Reyero, Mireia Burrull i Elena Manzanares

Administració i projectes:

Mar Quintana

Programa cultural i assessorament artístic/cultural:

Marta Guiu

5. Programa

Dilluns, 7 juliol del 2008 a les 18.30h. Inauguració

Agustí González, Director d'Activitats d'Estiu i Projectes Institucionals a la UB

Jordi Serrano, Rector UPEC

Carles Martí, Primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona de Benestar i Cohesió Territorial.

Antoni Castells i Oliveres, Conseller d'Economia i Finances

Conferència Inaugural. **El present i el futur del socialisme**

Vicenç Navarro, Catedràtic de Ciències Polítiques i de l'Administració a la UPF

Dimarts, 8 juliol del 2008. Eix ideològic. Més enllà de la gestió, proposta d'esquerres.

De 9.30 a 11.30h. Partits Polítics i Organitzacions Socials, el diàleg inexistent.

Tono Albareda, President de Cooperació

Mònica Sabata, Directora de Linguapax i Presidenta de la FOCIR

Jordi Miralles, Coordinador General d'EUiA i Diputat al Parlament

Modera: **Robert Fishman**, Professor de Sociologia de la Universitat de Notre Dame EEUU i Professor visitant de ciències polítiques a la UPF

11.30h Pausa

De 12 a 14h. Laïcitat: sentit comú davant els integrismes.

Xavier Pedrós, Sociòleg. Fundació Marianao i membre de la GOAC-HOAC

Pepe Rodríguez, Doctor en Psicologia, professor de periodisme d'investigació a la UAB i escriptor

Matthew Tree, Escriptor

Modera: **David Miró**, Periodista i delegat a Catalunya de Público

De 16.30 a 18.30h. La postmodernitat, cap on ens duu?

Antoni Domènech, Catedràtic de Filosofia Moral a la Facultat de Ciències Econòmiques a la UB

Gonçal Mayos, Professor titular de filosofia i coordinador del Doctorat "Història de la subjectivitat" a la UB

José Manuel Bermudo, Catedràtic de Filosofia Política a la UB

Modera: **Ferran Espada**, Director d'El Punt

18.30h Pausa

De 19h a 21h. Sessió golfa: L'esquerra a examen

Jaume Bosch, Portaveu del grup Parlamentari d'ICV-EUiA

Modera: **Jaume Collboni**, Coordinador del Grup Parlamentari Socialista al Parlament de Catalunya. Secretari d'anàlisi i recerca de la UGT-Catalunya

Tancament de sessió a càrrec de la companyia d'humor multimèdiàtica "**Los Románticos Empedernidos**"

Dimecres, 9 de juliol del 2008. Eix nacional. Articulació nacional de Catalunya a l'Estat Espanyol

---

De 9.30 a 11.30h. D'on beu el catalanisme avui dia?

Andreu Mayayo, Catedràtic d'Història Contemporània a la UB

Roger Buch, Politòleg i Professor de la URL

Joan Marcet, Director de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials i Professor de Dret Constitucional a la UAB.

Modera: **Luis Juberías**, Fundació Pere Ardiaca i Secretari de la UPEC

11.30h Pausa

De 12 a 14h. Federalisme, sobirania i límits constitucionals

Klaus Jürgen Nagel, Professor de Ciències Polítiques a la UPF

Alfons López Tena, Vocal del Consejo General del Poder Judicial, President del Cercle d'Estudis Sobiranistes i notari

Mercè Barceló, Catedràtica de Dret Constitucional a la UAB

Modera: **Carme Valls**, Presidenta de la Fundació Catalunya Segle XXI

De 16.30 a 18.30h. Catalunya i Espanya: ens donem una oportunitat?

Ramón Jáuregui, Secretari General del Grup Parlamentari del PSOE al Congrés

Gaspar Llamazares, Coordinador General d'IU

Modera: **Jordi Vilardell**, Periodista

18.30h Pausa

De 19h a 21h. Sessió golfa: L'esquerra a examen

Montserrat Tura, Consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya

Modera: **Isabel Ribas**, Delegada de Salut Pública a l'Ajuntament de Barcelona

Tancament de sessió a càrrec de la companyia d'humor multimèdiàtica "**Los Románticos Empedernidos**"

Dijous, 10 de juliol del 2008. Eix econòmic i social. Palanques de benestar, aposta de futur

---

De 9.30 a 11.30h. El sindicalisme més enllà de la negociació col·lectiva.

Joan Coscubiela, Secretari General de CCOO de Catalunya

Josep Maria Àlvarez, Secretari General d'UGT de Catalunya

Moderador: **Antonio Franco**, Periodista

11.30h Pausa

De 12 a 14h. Els reptes de l'educació: encara hi som a temps?

Xavier Bonal, Professor de Sociologia de la UAB i Adjunt al Síndic de Greuges per a la defensa dels drets dels infants

Carles Capdevila, Periodista i autor del llibre "Criatura i companyia", Director del programa "Eduqueu les criatures" a Catalunya Ràdio.

Moderador: **Vicenç Molina**, Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia i professor a la UAB

De 16.30 a 18.30h. Globalització com a coartada del neoliberalisme?

Javier Martínez Peinado, Professor d'Economia Mundial a la UB i president de Món-3

Joan Tugores, Professor de Teoria Econòmica Aplicada a la UB

Carlos Berzosa, Rector a la Universitat Complutense de Madrid

Moderador: **Rosa Alarcón**, Periodista

18.30h Pausa

De 19h a 21h Sessió golfa: L'esquerra a examen

Anna Simó, Diputada al Parlament de Catalunya per ERC i portaveu del grup Parlamentari d'Esquerra.

Moderador: **Albert Aixalà**, Fundació Rafael Campalans

Tancament de sessió a càrrec de la companyia d'humor multimèdiàtica "**Los Románticos Empedernidos**"

Divendres, 11 de juliol del 2008. Eix sobre els mitjans de comunicació. Filtres ideològics del 4rt poder

---

De 9.30 a 11.30h. Els mitjans de comunicació públics a debat

Jaume Reixach, Editor d'El Triangle i director d'eldebat.cat

Joan Ferran, Diputat al Parlament de Catalunya pel PSC

Enric Marín, Professor de Periodisme a la UAB, membre del Consell d'Administració del Consell de Govern de la CCMA i del Consell d'Administració de BTB

Moderador: **Pilar Antillach**, Periodista de TV-3 i Vicepresidenta del Col·legi de Periodistes

11.30h Pausa

De 12 a 14h Els valors de l'esquerra als mitjans de comunicació

Milagros Pérez Oliva, Periodista

José Antonio Donaire, Doctor en Geografia i diputat al Parlament de Catalunya pel PSC.

Antonio Gutiérrez-Rubí, Assessor de comunicació i autor del llibre "Políticas"
Modera: **Oriol Illa**, Politòleg

17.00h. El paper de l'intel·lectual compromès Entrevista-documental a en Noam Chomsky.

18.00h Conferència de cloenda Catalunya: el futur des de l'esquerra
Josep Fontana, historiador i professor a la UPF

Cloenda de l'edició de la UPEC 2008 i lliurament de Premis

Jordi Serrano, Rector de la UPEC

Margarida Aritzeta, Directora General d'Acció Departamental.

6. Programa cultural

Dilluns, 7 de juliol del 2008, 20.30h. Inauguració Pati Manning

---

C/ Montalegre, 7

Activitat gratuïta

Dimarts, 8 de juliol del 2008, 21.30h. La fabulosa història dels inoblidables Matafaluga. Caligo teatre

---

Teatre Riereta, c/ Reina Amàlia, 3

Metro: Línia 2 Parada Sant Antoni

Activitat gratuïta

Dimecres, 9 de juliol del 2008, 21.30h. Sopar debat: Arquitectura i compromís.

Lloc: Sala Pompeu Fabra de l'Ateneu Barcelonès c/ Canuda,

6 - 2a planta

Activitat gratuïta, prèvia inscripció a: cultura@upec.cat

Dijous, 10 de juliol del 2008, 21.30h. Joan Brossa: el secret és dins la massa.

Poesia musicada per Víctima i botxí

Teatre Riereta c/ Reina Amàlia, 3

Metro: Línia 2 Parada Sant Antoni

Activitat gratuïta

Divendres, 11 de juliol del 2008, 20.30h. Espectacle de Dansa Contemporània: Inside d'Oscar Campo

---

Pati Manning

C/ Montalegre, 7

Activitat gratuïta

Dissabte, 12 de juliol del 2008, 19 a 24h. Concert de cloenda: Frenètic - El Nido del Cuco – Xazzar.

Sala 3 de Razzmatazz

c/ Pamplona, 88

EXPOSICIONS

SOTA LA CIUTAT

Juntament amb el col·lectiu artístic Suburbe, es va organitzar durant les tres primeres setmanes de juliol la **Segona Intervenció Mural al Metro – Sota la Ciutat**. Es tracta d'una mostra dedicada a la reinterpretació del muralisme, una de les expressions artístiques que han aprofundit i elaborat amb més riquesa la relació entre art i societat.

Període: 1- 21 de juliol

Lloc: 11 estacions de metro: Passeig de Gràcia, Plaça Universitat, Clot, Espanya, Sants Estació, Cornellà, Torrassa, La Pau, Santa Coloma, Pep Ventura i Artigues - Sant Adrià.

Inauguració de l'exposició: divendres 4 de juliol del 2008, 19h -Parada de Metro – Passeig de Gràcia (L2,L3,L4)

Entrada: Avinguda Gran Via de les Corts Catalanes

Conferència: l'Underground barceloní amb: **Pau Riba** (músic) i **Onliyú** (editor de còmic underground)

Presenta: **Felipe López-Aranguren** (polític i poeta)

Recital poètic Suburbà a càrrec d'**Enric Casasses, Josep Pedrals, Xavier Sabater i Paco Fanés**.

Acompanyament musical: **Ferran Besalduch** (saxo) i **Teresa Galceran** (flauta travessera)

OSCAR NIEMEYER

Arran de la col·laboració amb la Fundació Oscar Niemeyer, es va realitzar a Barcelona, durant els mesos de juny i juliol, l'**exposició commemorativa del centenari de l'Oscar Niemeyer**.

L'objectiu d'aquesta exposició és plantejar la relació entre obra i consciència social de l'arquitecte, exponent del moviment modernista brasiler i de la renovació de l'arquitectura de la segona meitat del segle XX. L'exhibició es compon de làmines de gran format que recorren la trajectòria creativa de l'arquitecte.

Període: 1- 31 de juliol

Lloc: Pati Manning, C/ Montalegre, 7

Entrada gratuïta

7. Memòria d'activitats

Dia 7- Inauguració

Més de 200 persones es van aplegar dilluns 7 de juliol a la facultat de Geografia i Història de la UB per participar a la inauguració de la UPEC 2008. L'**Agustí González**, Director d'activitats d'estiu i projectes institucionals a la UB, es va encarregar d'obrir l'acte donant una calorosa benvinguda a la UPEC i a la quarta edició de les jornades d'estiu.

A continuació, en **Jordi Serrano**, rector de la UPEC, va presentar l'entitat com una proposta de la societat civil d'esquerres, sense por a discutir. "Volem sortir d'un fals progressisme postmodern i no demanarem perdó per fer una universitat d'esquerres laica i sense complexes", va explicar Serrano.

En **Carles Martí**, Primer tinent alcalde de l'Ajuntament de Barcelona de Benestar i Cohesió territorial, va exposar per la seva part, com la UPEC és un projecte necessari que dona resposta a la demanada de la nostra societat. Martí, va dir també que "l'esquerra del nostre país es va enfortint gràcies a espais com aquest, que van superant prejudicis, tòpics i altres dificultats".

Seguidament, **Antoni Castells**, Conseller d'economia i finances, va explicar com la UPEC és possible per la confluència de, en primer lloc, una necessitat del país d'esquerres de referents i, en segon lloc, per les persones implicades en el projecte. A més, va donar importància a l'acció de govern però també a la capacitat d'elaborar discurs i pensament com quelcom fonamental per la ciutadania.

La conferència inaugural sota el títol *El present i el futur del socialisme* va anar a càrrec d'en **Vicenç Navarro**, Catedràtic de ciències polítiques i de l'administració a la UPF. Navarro va fer un repàs als drets socials d'Europa, comparant-los amb els d'Espanya. Les dades confirmen que la despesa pública social a Espanya és d'un 19%: sanitat, educació, pensions, etc., mentre que la mitja de la Unió Europea és d'un 28%. I no solsament estem endarrerits en despesa pública social sinó també en aspectes laborals i polítics, comparant-nos amb l'Europa dels quinze.

Navarro també va parlar de la necessitat d'eliminar l'explotació de classes, un projecte que ha mobilitzat un milió de persones. "Tots aquells que es diguin socialistes, han d'intentar eradicar l'explotació", va sentenciar Navarro.

Dia 8- Eix ideològic. Més enllà de la gestió, proposta d'esquerres

Partits polítics i organitzacions socials, el diàleg inexistent

Va iniciar la conferència el moderador, **Robert Fishman**, Professor de sociologia de la Universitat de Notre Dame EEUU i professor visitant de ciències polítiques a la UPF.

A continuació, en **Tono Albareda**, President de Cooperació, va iniciar el torn de les intervencions parlant sobre la difícil comunicació entre les associacions, moltes d'elles apolítiques, i els partits polítics que un cop al govern estan condicionats per qüestions més immediates. Va continuar exposant que ens els darrers anys hi ha hagut un descens de la participació de les ONGs i acabà proposant que "caldria fer auditories socials i polítiques a les Organitzacions No Governamentals per saber si compleixen amb les seves funcions".

Tot seguit, la **Mònica Sabata**, Directora de Linguapax i Presidenta de la FOCIR, va recalcar que avui en dia el diàleg entre els partits polítics i les associacions és més necessari que mai, i que avui dia no existeix pel descrèdit que té la política. "És un error pensar que la política només la fan els polítics. La política la fem tots, per tant, és responsabilitat de tots la transformació de la nostra societat catalana", va afirmar Sabata. Va afegir que en les nacions sense estat, com Catalunya, és encara més necessària la participació de la societat civil.

A continuació, en **Jordi Miralles**, Coordinador general d'EUiA i diputat al Parlament, va començar dient que existeix una debilitat en el compromís, i en la militància social i política, per la desconfiança envers la política, tendència agreujada per l'hegemonia de valors associats al capitalisme. Però a més distància entre societat i política, més facilitats per la dreta. Per últim, va sentenciar que "cal polititzar més l'activitat social i fer més social l'activitat política".

Laïcitat: sentit comú front els integrismes

Després d'una breu pausa, es va reprendre la jornada amb una nova conferència sobre *Laïcitat: sentit comú front els integrismes* amb **David Miró**, periodista i delegat a Catalunya del diari Público, com a moderador. El qual va comentar que la laïcitat encara és una conquesta bastant urbana.

En **Xavier Pedrós**, sociòleg i membre de la fundació Marianao i de la GOAC-HOAC, va criticar l'església més conservadora, tot simpatitzant més amb la Teoria de l'Alliberament, defensant que la primera hauria de defensar als més desfavorits. Va proposar que seria útil elaborar un Estatut de Laïcitat, per a evitar la barreja entre política i religió. I pel què fa a les escoles, va apostar per canviar l'assignatura de religió actual, per una sobre la història de les religions. "Proposo que no hi hagi escoles cristianes sinó cristians a les escoles", va afirmar Pedrós, criticant de pas l'existència d'escoles religioses finançades amb diners públics.

Seguidament, en **Pepe Rodríguez**, Doctor en psicologia, professor de periodisme d'investigació a la UAB i escriptor, va començar definint la laïcitat com a seny, sentit comú i defensa del bé comú. Va continuar parlant de com el laïcisme ha de protegir les religions del món, també d'elles mateixes. Va expressar que a Espanya els polítics tenen por a enfrontar-se al poder de l'església. I va afegir que aquesta costa 5.000 milions d'euros l'any, que no es fiscalitzen. I per últim, coincideix amb Pedrós en què a l'escola s'hauria d'ensenyar Història de les Religions i no catecisme.

Per últim, **Matthew Tree**, escriptor, va declarar que s'haurien de qüestionar totes les religions organitzades. Va constatar que no es pot parlar o distingir entre creient moderats i creient integristes perquè totes les religions es basen en dogmes arbitraris i, per tant, són extremistes en potència: "Si et creus la teva religió amb tots els ets i uts, ja ets un integrista amb potència", va expressar Tree. I per últim, va presentar la religió com a creences no comprovades convertides en veritats absolutes imposades i utilitzades per les organitzacions religioses.

La postmodernitat, cap a on ens duu?

Ferran Espada, director del diari El Punt, fou el moderador d'aquesta discussió filosòfica i també va exposar què entenia ell per postmodernitat, citant a autors com: Jose A. Marina, Angel Castiñeira, Josep Ramoneda i Xavier Robert Raventós.

En primer lloc, l'**Antoni Domènech**, catedràtic de filosofia moral a la Facultat de Ciències Econòmiques a la UB, va prendre la paraula fent constància de la dificultat a l'hora de definir la postmodernitat. La defineix com la idea de què vivim a una època diferent a la modernitat, molt semblant a la *Belle Époque*, època emmarcada a finals del segle XIX. Es tracta d'una transformació radical del capitalisme.

Per últim, parla de la filosofia postmoderna, la qual es caracteritza per un relativisme en tots els sentits.

Gonçal Mayos, professor titular de filosofia i coordinador del doctorat Història de la subjectivitat a la UB, va començar la seva intervenció parlant de la poca actualitat del terme postmodernitat, i critica els anomenats "fins": la fi de la Història, de la Filosofia, de les Ideologies, etcètera. Va afirmar que la postmodernitat tenia algunes propostes positives i altres negatives. A continuació va explicar la contradicció inherent de la societat de la informació: per una banda creix la quantitat d'informació disponible, però això porta a una "infoscicació" i les possibilitats de coneixement es redueixen. Així doncs, l'altra cara de la postmodernitat és la societat del consum- espectacle.

Sessió golfa: l'esquerra a examen amb Jaume Bosch

A última hora de la tarda es va posar en marxa per primera vegada la sessió golfa: l'esquerra a examen, on en **Jaume Bosch**, portaveu del grup parlamentari d'ICV-EUiA, va oferir una àmplia conferència sobre la història i els objectius de la seva força política.

Bosch va definir el seu partit com d'esquerres, verd, amb "una defensa ferma pel dret a l'autodeterminació que inclou totes les opcions, entre elles, la independència", i també amb una defensa de l'ampliació de l'estat de benestar.

Després de la seva ponència va arribar el torn de preguntes (prèviament introduïdes a una urna), que els i les assistents van fer lliurement. Preguntes compromeses i de gran rellevància que preocupen a la ciutadania com: la relació d'ICV-EUiA amb el PSC, el baix resultat de les eleccions generals, la manera com Iniciativa pensa recuperar el vot obrer, com afecta al partit el tema del transvasament de l'Ebre i l'aposta de les energies renovables a Catalunya, entre d'altres.

Un cop finalitzada la conferència d'en Jaume Bosch, va tenir lloc l'actuació de la companyia d'humor multimediàtic "**Los Románticos Empedernidos**", activitat emmarcada en el programa cultural. L'actuació es va desenvolupar a càrrec de dos personatges molt característics que van fer una petita paròdia musicada sobre la marginació, simulant que el Planeta Plutó havia estàs exclòs del sistema solar, entre d'altres punts humorístics.

Dia 9- Eix nacional. Articulació nacional de Catalunya a l'Estat Espanyol

D'on beu el catalanisme avui en dia?

Luis Juberías, membre de la fundació Pere Ardiaca i secretari general de la UPEC 08, va obrir la sessió presentant als ponents i fent de moderador.

En primer lloc, l'**Andreu Mayayo**, Catedràtic d'història contemporània a la UB, va parlar del catalanisme com "un moviment reformista d'Espanya des de finals del segle XIX" i com un moviment de defensa i promoció de l'autogovern de Catalunya. També va comentar que la resituació del catalanisme depèn de la construcció d'Europa, d'una Espanya ara moderna i dels factors migratoris evidents.

Seguidament en **Joan Marcet**, director de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials i professor de dret constitucional a la UAB, va prendre la paraula parlant de l'herència del catalanisme que ve de dos models contraposats com són el d'arrel catòlico-carlina i el federalisme. "Tenim un catalanisme basat en dues orientacions teòriques enfrontades", va assenyalar Marcet.

En **Roger Buch**, polític i professor de la URL, va comentar, entre d'altres, la importància del creixement de les tendències sobiranistes dintre del catalanisme degut a la importància que ha pres el radicalisme democràtic com a perspectiva.

Federalisme, sobirania i límits constitucionals

Després d'una breu pausa, el *Federalisme, la sobirania i els límits constitucionals*, van entrar en joc, a càrrec de la **Carme Valls**, presidenta de la Fundació Catalunya segle XXI, com a moderadora.

En **Klaus Jürgen Nagel**, professor de Ciències Polítiques a la UPF, va dir entre altres coses, que el federalisme és d'una banda una teoria política revolucionària que predica que l'organització política ha de partir de la lliure determinació de les persones. És a partir del procés constituent nordamericà que es refereix a un joc entre dos nivells: estat federat i estat federal. El catalanisme beu molt d'aquesta tradició europea federalista.

Seguidament, l'**Alfons López Tena**, vocal del Consejo general del poder judicial, president del Cercle d'Estudis Sobiranes i notari, va explicar la Constitució i el fet de què aquesta no contempla cap proposta de sobirania, les sobiranes compartides no venen en lloc a la Constitució. És per això que López Tena va demanar un canvi en la Constitució, que tot i ser reformable, porta 30 anys estàtica.

Per acabar amb la sessió del matí, la **Mercè Barceló**, catedràtica de Dret Constitucional a la UAB, va reivindicar una Constitució que des de Catalunya es reclama. "El resultat de la Constitució del 1978 no es correspon al model inicial en què tot l'Estat és participatiu", va concloure Barceló.

Catalunya i Espanya: ens donem una oportunitat?

Durant la tarda es va desenvolupar a la UPEC 2008 la conferència *Catalunya i Espanya: ens donem una oportunitat* amb la presència d'en **Ramón Jáuregui**, secretari general del grup parlamentari del PSOE al congrés i d'en **Gaspar Llamazares**, coordinador general d'IU.

Després d'una intervenció breu del periodista **Jordi Vilardell**, en Ramón Jáuregui va obrir el torn de ponències parlant de la decepció estatutària causada per factors com la dificultat per complir els traspassos estatutaris i pel desenvolupament invasor de l'Estat, entre d'altres. També va parlar de la globalització i de com aquesta fa que a l'actualitat emergeixin identitats particulars de col·lectius unitaris.

Tot seguit, en Llamazares va agafar la paraula comentant que vivim en un món al revés pel que fa a la nova llei de la llengua castellana. "La llengua majoritària del nostre país vol ser tractada com una llengua minoritària com una estratègia del conservadorisme polític", va dictaminar Llamazares. A més, va dir que el debat polític per excel·lència avui dia és l'estatut, que les esquerres manquen d'un projecte federal concret i que un canvi de finançament seria la clau del federalisme.

Montserrat Tura a la sessió golfa de l'esquerra a examen

Durant la sessió golfa vam comptar amb l'aportació de la **Montserrat Tura**, consellera de justícia de la Generalitat de Catalunya, que va fer un repàs dels canvis que hi ha hagut a la Catalunya del segle XXI i els reptes que suposen per a les esquerres. "L'esquerra està obligada, no només a solucionar els problemes d'avui, sinó també, a imaginar quines són les bases que s'esperen per a un futur", va assenyalar Tura.

A més, va parlar de la igualtat com a principi bàsic de l'esquerra, i en aquest sentit fer una gran aposta pels serveis públics com la manera d'avançar en la igualtat d'oportunitats. També va expressar la necessitat de crear un coneixement econòmic no especulatiu en favor de l'economia productiva i la necessitat d'adaptar els vells principis del socialisme a la nova societat, de la que segons Tura, sabem molt poc. A més també va explicar algunes de les millores aconseguides pel govern català d'esquerres, aportant un missatge esperançador, sobretot pel què fa a canvis a les presons catalanes, reivindicant, de pas, que el Departament de Justícia és el més social de tots.

En acabar la conferència de la Montserrat Tura, vam gaudir de nou de l'humor dels Romànticos Empedernidos, que ens van proporcionar deu divertits minuts amb un nou espectacle musical en què la consellera fou molt particip. Aquest cop van fer una cançó dedicada a la Sra. Tura, on després reivindicaven, amb clau còmica que el pa amb tomàquets dels bars i restaurants es faci sucant el tomàquet de veritat.

Dia 10- Eix econòmic i social. Palanques de benestar, aposta de futur

El sindicalisme més enllà de la negociació col·lectiva

La UPEC va cobrir el matí del 10 de juliol el tema del *Sindicalisme més enllà de la negociació col·lectiva*, en presència del periodista **Antonio Franco** com a moderador. Durant la sessió es van obrir dos torns de ponències representats per les personalitats màximes d'UGT i CCOO a Catalunya.

En primer lloc, en **Joan Coscubiela**, Secretari general de CCOO a Catalunya, va definir el sindicalisme com la defensa de les condicions de treball a les empreses, a través de la negociació col·lectiva. Segons ell, no s'entén el sindicalisme sense negociació col·lectiva d'acords i drets per la gent. És impossible identificar el sindicalisme més enllà de la negociació col·lectiva, perquè són un de sol. "Cal agrupar interessos socials, conquerir drets i impulsar valors", va defensar Coscubiela.

En segon lloc, en **Josep Maria Álvarez**, Secretari general d'UGT a Catalunya, va parlar del sindicalisme del segle XXI posant èmfasi en la "necessitat d'actuar més enllà de la negociació col·lectiva perquè cada dia sorgeixen més factors que determinen la situació final dels treballadors, com és, per exemple el temps, un factor molt més prioritari que abans". També va comentar que sense un canvi de model productiu, no avançarem.

Tots dos van fer referència a la crisi econòmica planetària que estem vivint, a causa de la globalització, i a més, van fer referència a la manca d'anàlisi en quan a la durada d'aquesta. El sindicalisme europeu també s'ha vist afectat per la crisi.

Els reptes de l'educació: encara hi som a temps?

Després d'un descans, es va reprendre la jornada amb l'ítem: *Els reptes de l'educació* que en **Vicenç Molina**, de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia i professor a la UB, es va encarregar de moderar.

En **Xavier Bonal**, professor de sociologia de la UAB i adjunt al Síndic de Greuges per la defensa dels drets de la infància, va assenyalar la incapacitat de l'esquerra d'articular discursos: "l'esquerra no parla de seguretat, de llibertat i li costa trobar discursos autocrítics", va dir Bonal. Segons ell, per articular un discurs de l'esquerra en temes educatius, cal recuperar la visió de la dreta que defensa que "el dret a l'educació va molt més enllà del dret de l'escolarització".

Seguidament, en **Carles Capdevila**, periodista, autor del llibre *Criatura i companyia* i director del programa *Eduqueu les criatures* a Catalunya Ràdio, va argumentar com els principals problemes de l'educació els generen els mateixos pares i mares sobreprotectors, per una banda, i els periodistes, creadors de valors frívols, per l'altra.

Globalització com a coartada del neoliberalisme?

Durant la primera sessió de la tarda es va intentar donar resposta a la pregunta: *És la globalització una coartada del neoliberalisme?* Amb la periodista **Rosa Alarcón** com a moderadora.

En **Javier Martínez Peinado**, professor d'economia mundial a la UB i president de Món-3, va ser el primer en respondre a la pregunta i ho va fer de manera negativa. "La globalització no és una coartada del neoliberalisme, sinó que és una fase real del capitalisme", va dir Peinado. A més, va explicar els tres aspectes fonamentals del capitalisme globalitzat com són la capitalització de les relacions socials com l'assalarització, de les activitats econòmiques i del sistema internacional.

Seguidament, en **Joan Tugores**, professor de teoria econòmica aplicada a la UB, va contestar positivament a la pregunta que plantejava la taula rodona. Per ell, la globalització suposa un retrocés important en els drets individuals aconseguits al segle XX. Més neoliberalisme o més democràcia és el debat recurrent dels últims 200 anys. També va dir que no ens hem de resignar i cal exigir una agenda d'acció social i política per part de les persones progressistes per aconseguir canvis.

Per finalitzar, en **Carlos Berzosa**, Rector a la Universitat Complutense de Madrid, va desenvolupar la seva ponència contestant de manera positiva y negativa a la pregunta de la taula. Va comentar que no tenim alternativa al capitalisme però que això no vol dir resignar-se. "Hem de continuar lluitant pels drets socials", va concloure Berzosa.

Anna Simó a la sessió golfa l'esquerra a examen

Després d'una pausa, l'Albert Aixalà, de la Fundació Rafael Campalans, va conduir la última sessió de l'esquerra a examen a la UPEC d'aquest any amb l'**Anna Simó**, Diputada al Parlament de Catalunya per ERC i portaveu del grup Parlamentari d'Esquerra com a protagonista.

Simó va exposar que "no ens trobem en un moment fàcil per a l'Europa social i l'esquerra ha de mostrar-se ferma davant les amenaces que arriben". Com a reptes de les esquerres en el futur va assenyalar que els polítics han de ser més participants de la presa de decisions en la capacitat de comunicar, que les esquerres tenen l'obligació des del sentit crític acusat de repensar el nostre llenguatge i la nostra manera de pensar el món, que els serveis públics s'han de posar a disposició de les rendes mitjanes i que les esquerres parlen molt de gestió però parlen molt poc de política, i això ha de canviar.

Al finalitzar i per última vegada en aquestes quartes jornades de la UPEC, van tornar a aparèixer els Romànticos Empedernidos, que havien preparat una cançó a Anna Simó. En aquesta ocasió només va aparèixer un component, que es presentà vestit d'*Elvis Presley*.

Dia 11 - Eix sobre els mitjans de comunicació. Filtres ideològics del 4t poder

Els mitjans de comunicació públics a debat

La **Pilar Antillach**, periodista de TV3 i Vicepresidenta del Col·legi de periodistes, va participar com a moderadora. Va comentar que alguns polítics estan convençuts que la ràdio i la televisió pública ha de ser del mateix color que el govern de torn, llast que arrossegueu com una mena d'ADN franquista. En contrapartida, va proposar una llista de possibles accions per aconseguir que els mitjans públics siguin neutrals, plurals, informatius i no partidistes: 1) nomenar al capdavant de les emissores públiques a professionals rigorosos i honestos, 2) trencar amb idea que organismes de poder han de tenir més protagonisme mediàtic, 3) acabar amb les rodes de premsa sense preguntes, gravades pels mateixos partits, 4) reconèixer que els blocs electorals pretenen assegurar la quota de pantalla i 5) convertir les emissores locals en altra eina d'informació i col·laboració ciutadana.

En **Jaume Reixach**, editor d'El Triangle i director d'*eldebat.cat*, va iniciar el torn d'intervencions fent un repàs de la situació al món, des d'una perspectiva anticapitalista. "Com a persona d'esquerres crec que ens hem de plantejar el futur que tenim al davant i hem de passar ràpidament a l'acció. Amb 6.700 milions de persones en perill al món, els mitjans han de tenir un paper predominant en proclamar una consciència de pau que vagi en favor de la majoria dels interessos de la humanitat", va constatar Reixach.

També va acusar els mitjans de comunicació d'existir en funció dels interessos privats, capitalistes. La seva proposta pels mitjans catalans consisteix en: la coordinació dels mitjans de comunicació locals, preponderància del català, mitjans integradors pels immigrants, treure la publicitat, coordinació amb altres mitjans de comunicació dels Països Catalans, acabar amb les productores externes i finalment que serveixin per a formar als adults.

Seguidament en **Joan Ferran**, Diputat al Parlament de Catalunya pel PSC, va explicar el canvi de llei de la corporació catalana de mitjans audiovisuals, remarcant que aquesta estableix que els mitjans públics han de ser plurals i públics. Va parlar de fer una feina de normalització cultural i lingüística, de defensar els valors democràtics i els drets humans i de crear una informació veraç i plural. Per altra banda, però, va acusar a TV-3 de ser la televisió pública més antigovernamental d'Espanya, pel seu nacionalisme català. Va manifestar que les emissores catalanes van ser creades amb l'únic objectiu de construir una pàtria nacionalista i va ser molt crític amb els periodistes que en horaris de màxima audiència donen la seva opinió a favor d'un signe polític concret.

A continuació a l'**Enric Marín**, professor de periodisme a la UAB, va començar la seva intervenció definint-se com a persona d'esquerres i més sobiranista que no pas nacionalista. Va expressar la seva idea de la cultura com creativitat, identitat i modernament una gran indústria. "Hi ha una relació directa entre la qualitat dels mitjans públics i la qualitat de la democràcia", va dictaminar Marín. A més va argumentar que per fer una política social abans s'hauria d'haver fet una política cultural adequada. Es mostra d'acord amb una política de masses de qualitat a través dels mitjans de comunicació públics. I per últim, afegeix que s'han de resoldre aspectes com el finançament i la independència dels mitjans i optar per la consolidació d'una autoritat que controli tant als mitjans públics com als privats.

Els valors de l'esquerra als mitjans de comunicació

El polític **Oriol Illa**, fou l'encarregat de conduir com a moderador el tema: *Els valors de l'esquerra als mitjans de comunicació*.

En primer lloc, en **José Antonio Donaire**, doctor en geografia i Diputat al Parlament de Catalunya pel PSC, va encetar la seva conferència parlant de l'*eslogantització* de valors: la reducció del significat de la idea política. També va fer referència a altres valors com el personalisme, la superficialitat dels mitjans al explicar el què en comptes d'explicar el perquè, la dissolució del codi polític i la efimeralitat i la reiteració per la quantitat de notícies, entre d'altres.

A continuació l'**Antonio Gutiérrez-Rubí**, assessor de comunicació i autor del llibre *Políticas*, va enumerar per ordre els valors bàsics de la ciutadania catalana: *universalisme*, *benevolència* i *seguretat* els primers, i *poder* l'últim en l'escala de valors. Va dir que el 60% de la població no s'imagina la vida sense internet i que els joves desconfien dels mitjans tradicionals i prefereixen mitjans alternatius a la xarxa. A més, va preveure que en 10 anys tot el nostre consum de mitjans de comunicació

es farà per internet. "Si la política no va al ritme de les noves tecnologies, em preocupa una clivella institucional", va declarar Gutiérrez-Rubí.

Per últim, la periodista **Milagro Pérez Oliva**, recuperant el tema de la velocitat en els mitjans de comunicació de Gutiérrez- Rubí, va parlar d'una possible campanya per part dels polítics pel dret a la lentitud que als Estat Units ja s'ha encetat i s'anomena: *slow thinking*. També va comentar que hi ha una confusió deliberada de valors, que els mitjans actuen com a sistema i que el "gran problema de la societat mediàtica que actua en xarxa, es que s'ha convertit en l'escenari de la realitat". Per últim, va criticar el continu atac a l'esquerra i als mitjans de comunicació.

El paper de l'intel·lectual compromès: entrevista-documental a en Noam Chomsky

L'aula magna va ser escenari de l'última sessió de la UPEC 2008, que va començar amb la projecció en primícia de l'entrevista mantinguda entre **Vicenç Navarro** i **Noam Chomsky** el passat 13 de maig a l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT), on Chomsky és professor emèrit de Lingüística.

Noam chomsky parla a l'entrevista que ens va oferir, de la diferència entre la llibertat d'expressió i de la democràcia en el sentit de què allò dit no arriba als altres. Això es deu a l'enorme control sobre els mitjans de comunicació, manipulats per grans grups econòmics. De manera que cal diferenciar el fet de poder expressar qualsevol opinió, amb el fet de poder accedir als mitjans per a expressar-ho públicament.

També va comentar com la política a Estats Units s'ha basat repetidament en una estratègia de màrqueting, i ho exemplifica amb el cas Obama. Als mitjans de comunicació no s'expliquen els programes polítiques, amb el consentiment i voluntat dels partits polítics, sinó que centren l'atenció amb la personalitat, experiència i trets personals del candidat.

Amb tot, Chomsky es mostra optimista amb els Estats Units perquè creu que la classes treballadora, que durant un temps havia desaparegut del discurs polític, ha tornat a ser clau, tot i les dificultats del propi Chomsky per a fer entendre a les noves generacions un terme que s'ha esborrat, intencionadament, de l'imaginari nordamericà.

Per últim, comentar una reflexió d'en Chomsky en què diu que el fet de que les autoritats nordamericanes li tinguin tant odi i/o por, és senyal de què està fent bé la seva feina. (La seva feina com a pensador crític, s'entén)

Cloenda de l'edició UPEC 2008

Després de la projecció de l'esperada entrevista, en **Josep Fontana**, historiador i professor a la UPF, va delitar-nos amb una conferència sobre *El futur des de la perspectiva de l'esquerra a Catalunya*. Va dir que la situació actual no resulta encoratjadora, però també que les esquerres hem de fer una nació que no és i no ha estat mai. "Hem de crear una terra on valgui la pena quedar-se a viure. Les nostres esquerres han de ser capaces de mostrar una sensibilitat als nouvinguts que la dreta mai ha estat capaç de sentir", va proclamar Fontana. Va acabar la seva conferència citant un vers admirable de Martí i Pol que diu: "Tot està per fer i tot és possible".

A continuació es varen entregar els premis UPEC 2008 a persones compromeses amb les esquerres com la **Victòria Sau**, feminista i psicòloga catalana, premi entregat per **Ester Boixadera** i a la Comissió per la Dignitat, recollit per **Josep Croanys** i **Toni Strubell**, per la seva lluita i dedicació amb les esquerres catalanes, entregat per **Oriol Illa**.

Per acabar, **Margarida Aritzeta**, Directora General d'Acció Departamental del Departament de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya, va fer la conferència de cloenda. A continuació en **Jordi Serrano**, Rector de la UPEC, va donar per concloses les jornades d'enguany amb unes paraules d'agraïment per la feina feta i l'alt nivell assolit.

El toc final va ser aportat per una interpretació de "Els segadors" de la mà de **Mireia Pacareu** al piano i **Mònica Corominas** a la guitarra i a la veu.

8. Memòria d'activitats del programa cultural

Dilluns, 7 de juliol de 2008 a les 20.30h- Inauguració

Per a acabar de completar la inauguració de les quartes jornades de la UPEC, es va citar als presents, tant ponents com assistents, a una copa de cava i un petit refrigeri al Pati Manning. Aquest espai té l'avantatge, entre d'altres, d'estar situat just davant d'on s'han realitzat les sessions formatives.

A més, en aquest pati hi havia emplaçada l'exposició 100x100 Oscar Niemeyer, inclosa dins del programa cultural de la UPEC. Aquest petit pìscolavis es va fer al so de la música jazzística de la companyia **Boomerjam Band**, integrada per tres components.

Dimarts, 8 de juliol de 2008 a les 21.30h- Teatre

La fabulosa història dels inoblidables Matafaluga

Companyia: Caligo Teatre

Durada aproximada: 80 minuts

Lloc: Teatre Riereta. C/ Reina Amàlia, 3 (Línia 2 Parada Sant Antoni)

Hora: 21'30

SINOPSI: Un home ha perdut totes les seves possessions durant la llarga malaltia de la seva dona. Ara vidu només li queda la filla, els deutes i un dilema: A qui donar la filla, a l'home que estima, però pobre com una rata, o a un ric pretendent al qual la filla odia?

Aquesta és la història que fa més de 300 anys va commoure als Matafaluga i els va portar a escriure les millors pàgines del nostre teatre nacional!!!

Ara amb els Matafaluga oblidats pel gran públic, la companyia de teatre Caligo recupera el seu fabulós treball, un viatge per la història del teatre català. Divertida i més compta amb un toc divulgatiu i reivindicatiu sobre la trajectòria del teatre català.

Dimecres, 9 de juliol de 2008 a les 21.30h- Sopar debat

Sopar debat: Arquitectura i compromís

Organitza: UPEC i Centre Niemeyer

Durada aproximada: 1 hora

Lloc: Ateneu Barcelonès. C/ Canuda, 6

Hora: 21'30

Conjuntament amb el Centre Niemeyer es va organitzar un sopar debat a l'Ateneu Barcelonès, sobre *Arquitectura i Compromís* aprofitant l'Exposició a Barcelona de l'Arquitecte brasileny Oscar Niemeyer, persona compromesa amb la societat.

Es va obrir el sopar- debat, amb un pica pica a peu dret, i en acabar es va procedir a la conferència de **Fernando Álvarez** professor d'Història de l'Arquitectura a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectes, moderat per **Joan Picanyol**, del Centre Niemeyer Avilés.

Álvarez va fer un recorregut cronològic a la trajectòria professional d'Oscar Niemeyer, mostrant exemples de les seves obres, a més d'obres d'altres arquitectes compromesos. Tot explicant-nos qüestions rellevants de la seva biografia i compromís social i polític. Un cop acabada la presentació, el públic va fer nombroses i enriquidores aportacions, reafirmant el compromís de Niemeyer que va suposar el seu exili.

Dijous, 10 de juliol del 2008 a les 21.30h- Recital de poesia

Poesia musicada. Joan Brossa: el secret és dins la massa

Companyia: Víctima i Botxí

Durada aproximada: 1 hora

Lloc: Teatre Riereta. C/ Reina Amàlia, 3 (Línia 2 Parada Sant Antoni)

Hora: 21'30

Duet que neix de la intenció de musicar poemes amb guitarra, tant flamenca com clàssica i contemporània. En el procés s'ajunten poemes, temes i músiques que aparentment no tenen una relació directa. L'eclecticisme, molt present en la vida artística dels dos components, produeixen efectes sorprenents i agradables. El nom del duet prové del títol d'una cançó del grup de hard-core de Rubí *Víctimas de la Risa Ajena*, tot i que el concepte de *víctima i botxí* ja es troba a les flors de Beaudelaire.

El repertori ajunta les peces de Maat i Fontanet amb poemes de l'Òscar Rocabert, de Joan Brossa, a qui es dedica el recital, Enric Casasses, Josep Ll. Vadal i Joan Josep Camacho Grau.

El duet està format per Maat i Fontanet, guitarrista, cantant i recitadora; i Òscar Rocabert, energètic recitador. Junts, proporcionen a l'espectador o espectadora una experiència única.

Divendres, 11 de juliol del 2008 a les 20.30h- Dansa Contemporània

Inside. Espectacle de Dansa Contemporània d'Òscar Campo

Companyia: Òscar Campo

Durada aproximada: 15 minuts

Lloc: Pati Manning. C/Montalegre, 7

Hora: 20'30

SINOPSI: L'espectacle de Dansa Contemporània Òscar Campo compta amb un alt grau d'interpretació gestual o sensitiva. Mostra els moments íntims que tothom té en qualsevol racó, darrera d'una finestra, dins d'una habitació, al costat d'una paret, darrera d'una porta, etc., moments on tothom para i reflexiona, pensa, divaga... i que moltes vegades no queden a la memòria.

El terra és un element constant en l'estructura emotiva dels moments que es volen crear, en aquest cas a través de la coreografia. Una coreografia creada, que no només consta de moviment físic, sinó on també els moments més sensitius, portaran a l'espectador a un viatge personal, cap a l'intriga interna del que està veient, on segur que arribaran a alguna situació personal viscuda.

L'espectacle no va deixar pas indiferent a ningú, el ballarí, que també és actor, ens va deleitar amb la seva coreografia i gestualitat, i fins i tot va fer partícip al mateix públic.

Dissabte, 12 de juliol de 2008 a les 19.00h- Concert

Grups: Frenètic, El Nido del Cuco i Xazzar

Lloc: Sala 3 de Razzmatazz – C. Pamplona, 88 (Línia 1 parada Marina, Línia 4 parada Bogatell)

Hora: de 19 a 24h

Preu: 6 euros (taquilla), 3 euros (venda anticipada a la Facultat de Geografia i història de la UB)

Continuant amb la tendència iniciada l'any passat, la cloenda de les quartes jornades de la UPEC, es va fer mitjançant un concert. Aquest va ser molt animat i va comptar amb la total implicació del públic, tot i que aquest es va veure significativament reduït per culpa de les condicions meteorològiques (va ploure tota la tarda de forma torrencial).

De les terres gironines van venir els *Frenètic* (rock) que acaben de publicar el seu segon disc, *361º*, que ha tingut molt bona acollida per part de la crítica. Els van acompanyar els barcelonins *El Nido del Cuco* (pop-rock), que també acaben de treure del forn el seu primer disc, *Versión 1.0*, i els guanyadors del Sona 9, *Xazzar* (Folc/rock/fusió) que venien amb el seu primer disc autoeditat sota el braç, *Que no s'escapin els gossos*.

En acabar, es va realitzar un sopar de l'equip tècnic juntament amb els membres dels grups, per a poder-nos conèixer millor.

Dimarts 8- dijous 10 a les 20.30h- Humor

Companyia: Románticos Empedernidos

Durada aproximada: 15minuts/dia

Lloc: Aula Magna - Facultat de Geografia i Història UB. C/ Montalegre, 6

Hora: 20'30h

Románticos Empedernidos és una companyia d'humor multimèdiàtica creada pels artistes Joaquín Daniel y Mila Von Chobiak el 2005. En un principi es van unir com a espectacle de cabaret musical, però amb el temps van col·laborar en ràdios i televisions.

El món *romàntico* inclou el gag musical, la crítica suau que permet l'absurd, el joc idiomàtic (empren castellà, català, anglès o alemany sense prejudicis) i es nodreix del carisma d'aquests dos clowns-músics d'indiscutable talent.

Durant les seves tres aparicions, van provocar reaccions diferents, però sobretot la bona acollida i la diversió per part dels espectadors i espectadores, i les personalitats polítiques presents.

De l'1 al 31 de juliol de 2008- Exposició 100x100 Oscar Niemeyer

Centro Oscar Niemeyer

Dies: De l'1 al 31 de juliol

Lloc: Pati Manning. C/ Montalegre, 7

Hora: de 9 a 20h

Arrel de la col·laboració amb el Centro Oscar Niemeyer, la UPEC va presentar a Barcelona, durant el mes de juliol l'**exposició commemorativa del centenari d'Oscar Niemeyer**, arquitecte brasiler de gran prestigi creador, entre d'altres, de la ciutat de Brasília.

L'objectiu d'aquesta mostra ha estat plantejar la relació entre obra i consciència social de l'arquitecte, exponent del moviment modernista brasiler i de la renovació de l'arquitectura de la segona meitat del segle XX. L'exhibició estava composta per 100 làmines de gran format que recorren la trajectòria creativa de l'arquitecte Niemeyer tot contextualitzant-la i posant-la en relació amb la seva mentalitat.

Gran part de les làmines es mostrarà al Centre Cultural Niemeyer a Avilés (Astúries), la única obra d'Oscar Niemeyer a Espanya i, segons les seves paraules, la més important de totes las que ha realitzat.

De l'1 al 21 de juliol de 2008- Sota la ciutat

Segona intervenció mural al metro de Barcelona

Col·lectiu Suburbe

Dies: De l'1 al 21 de juliol

Lloc: Estacions de metro de Cornellà (L5), Torrasa (L1), Universitat (L1 i L2), Passeig de Gràcia (L4, L3 i L2), Espanya (L1 i L3), Sants- Estació (L3 i L5), La Pau (L4 i L2), Clot (L1 i L2), Santa Coloma (L1), Pep Ventura (L2) i Artigues i Sant Adrià (L2).

El col·lectiu artístic Suburbe juntament amb la UPEC (Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya) i amb el recolzament de TMB, van desplegar de **l'1 al 21 juliol** la **2ª Intervenció Mural al Metro Sota la Ciutat**.

L'exposició consisteix en murals seleccionats d'un concurs previ entre obres d'artistes, autors/res i col·lectius que s'han exposat a diverses estacions de metro de Barcelona, entre elles, Universitat i Plaça Espanya. Les obres foren seleccionades per un jurat format per representants de les institucions col·laboradores.

La inauguració fou el 4 de juliol 19h, a la parada de metro Passeig de Gràcia Línia lila, entrada per: Gran Via Corts Catalanes/Passeig de Gràcia.

Durant aquesta, va tenir lloc una conferència, un recital de poesia suburbana molt impactant i diverses peces musicals de saxo i flauta travessera.

Conferència: l'Underground barceloní amb: **Pau Riba** (músic) i **Onliyú** (editor de còmic underground)

Presenta: **Felipe López-Aranguren** (polítolleg i poeta)

Recital poètic Suburbà a càrrec d'**Enric Casasses, Josep Pedrals, Xavier Sabater i Paco Fanés**.

Acompanyament musical: **Ferran Besalduch** (saxo) i **Teresa Galceran** (flauta travessera)

9. Memòria d'activitats prèvies a les quartes jornades de la UPEC

Anteriorment a les jornades de la UPEC es van portar a terme diverses activitats, entre les quals destaquen 3 tertúlies a l'Ateneu Barcelonés, on es van discutir temes de gran interès i actualitat com: sostenibilitat, gènere i racisme. També hi va haver una xerrada, emplaçada a la UPF sobre la relació de les empreses de la guerra amb la universitat. També vam portar a terme una taula rodona sobre cooperació. I per últim es va publicar un llibre per títol: *Quan les espardenyes trepitjaren la universitat. Els estudis universitaris per a obrers de la Universitat de Barcelona i la Universitat Popular durant la II República i la Guerra Civil (1931-1939)*.

Publicació. **Quan les espardenyes trepitjaren la universitat.**

El llibre fou escrit per **Raül Aguilar Cestero**, historiador especialista en la matèria i publicat al 2008, però els esforços es van iniciar un any enrere. Aquesta publicació està basada en una investigació sobre les Universitats Populares existents durant la II República, portada a terme per **Estíbaliz Reyero** i començada a principis de l'any 2007.

Així doncs, es tracta d'un document innovador que ens exposa dues experiències bastant similars, tot i que procedents de contextos diferents, que foren: per una banda, els Estudis Universitaris per a Obrers, organitzats per la Universitat de Barcelona i els principals Ateneus obrers de Barcelona, i de l'altra, la Universitat Popular, impulsada per les Joventuts Llibertàries i les Joventuts Socialistes Unificades, juntament amb tot un seguit d'organitzacions obreres dedicades a l'educació popular. Cal destacar que aquesta investigació té un significat especial per a la UPEC, ja que aquesta agafa com a referència les experiències de les universitats populars, de les quals ens considerem hereus i el llibre és una bona oportunitat per a recuperar i difondre aquests referents.

En el llibre hi consta un pròleg de **Jordi Serrano**, rector de la UPEC, a més del discurs de presentació de les jornades de la UPEC del 2005, protagonitzat per **Vicenç Navarro**. Els temes que s'hi tracten són els següents:

1. Precedents educatius i ideològics dels Estudis Universitaris per a Obrers i la Universitat Popular.
2. La Universitat de Barcelona Autònoma i els Estudis Universitaris per a Obrers.
3. Els fets d'octubre de 1934 i la suspensió dels Estudis Universitaris per a Obrers.
4. La victòria del Front Popular i la restitució dels Estudis Universitaris per a Obrers.
5. La Universitat Popular i els Estudis Universitaris per a Obrers durant la Guerra Civil.

A més, s'hi recullen fotografies de l'època que visualitzen les experiències relatades, juntament amb una interessant documentació annexa que recull els estatuts dels estudis universitaris per a obrers.

29 d'abril del 2008. Tertúlia: Temps, treball i benestar des d'una perspectiva de gènere.

A la primera tertúlia de la UPEC vam comptar amb la participació de la sociòloga del treball **Teresa Torns**, membre del Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball de la UAB.

La tertúlia va permetre compartir una aproximació diferent a l'anàlisi del biaix de gènere al mercat de treball. Es va plantejar la redefinició del concepte de treball, per tal de tenir en compte totes aquelles tasques domèstic- familiars, es va reivindicar la importància de la presa en consideració de la dimensió *temps* en l'estructuració de la vida de les persones, en comptes de considerar-ne el *treball*. I per últim es va analitzar la relació d'ambdues variables, temps i treball, amb el benestar de les dones.

27 de maig del 2008. Tertúlia: Llegir entre línies: racisme i discurs mediàtic

Llegir entre línies: racisme i discurs mediàtic, va ser el títol de la segona tertúlia organitzada per la UPEC. Aquest cop vam comptar amb la presència d'en **Teun A. van Dijk**, professor visitant d'Estudis del Discurs de la UPF.

En Van Dijk va parlar de la seva experiència i coneixements adquirits en els darrers 25 anys sobre el discurs racista als mitjans de comunicació, sobretot la premsa, la qual té un paper molt condicionant. I no solsament en la notícia mateixa sinó a priori en el procés de producció d'aquesta, és a dir, en la tria de les fonts a emprar.

Aquesta tertúlia es va organitzar conjuntament amb una entitat del *Consell Social* de la UPEC: **SOS-Racisme**.

11 de juny del 2008. Les empreses de la Guerra a la UPF

Arcadi Oliveres, economista i President de la Fundació Justícia i Pau, va parlar de la relació de les empreses que financen la guerra i la universitat. La seva exposició es va centrar en quatre ítems: com les empreses s'endinsen a la universitat; les dificultats del finançament d'aquestes institucions; la indústria i el comerç d'armes i les accions per eradicar aquesta situació.

Es va fer especial menció a la important presència a la universitat de companyies relacionades amb conflictes bèl·lics i mitjans de comunicació, com és el cas de Le Figaro (el diari amb més difusió de França), on el 80% pertany a Serge Dassault, primer fabricant d'avions de combat amb nou anys de condemna per estafa a Bèlgica. Arcadi Oliveres va repassar les 18 empreses que financen conflictes armats, i a la vegada donen suport a la Universitat Pompeu Fabra, i són: Agbar (aigües de Barcelona), La Caixa, Indra (quarta indústria del món en finançament d'armes), Santander, Siemens, Telefónica i El Corte Inglés, entre d'altres. Tot i que són moltes, de gran força i conegudes, el conferenciant va acabar la seva intervenció argumentant que les petites accions, ben organitzades, poden aconseguir grans canvis.

12 de juny 2008. Caritat o polítiques públiques?

Desenvolupament al Sud: caritat o polítiques públiques?, va ser el títol de la taula rodona organitzada per la UPEC, conjuntament amb tres entitats del *Consell Social: ACP, Cooperació i Món - 3*.

L'acte va tenir lloc a la Federació Catalana d'ONGD i el va conduir en **Jordi Garrell**, membre d'ACP, amb una participació notable.

Els ponents van ser:

Javier Martínez Peinado, professor d'Economia Mundial a la Universitat de Barcelona i President de Món-3 i **Morena Soledad Herrera**, activista feminista, investigadora sobre ciutadania i moviments de dones al Salvador i Centre Amèrica, i assessora en polítiques públiques municipals per la equitat de gènere i els drets de les dones, van ser els ponents convidats. Durant la taula rodona va aparèixer reiteradament una idea clau: "no tota la cooperació que es fa des de l'anomenat Nord, a l'anomenat Sud, realment ho és, i la que sí que ho és no és prou útil degut a la desigual relació entre Nord i Sud, que fa augmentar la pobresa del tal Sud, a partir del deute extern que genera el tal Nord.

17 de juny 2008. Tertúlia: "Del consumisme al decreixement: quins són camins cap a la sostenibilitat?"

La tercera tertúlia organitzada per la UPEC va portar per títol *Del consumisme al decreixement: quins són camins cap a la sostenibilitat?*

En **Marcel Cano**, filòsof, col·laborador de la Catedra UNESCO de Sostenibilitat de la UPC i moderador de l'acte. El ponent va ser **Andri Stahel**, Doctor en ciències socials i col·laborador de la Càtedra UNESCO de Sostenibilitat de la UPC. Stahel va encetar el seu discurs parlant del capitalisme declarant que la seva lògica és créixer, però que això comporta una contradicció inherent, ja que ni els recursos ni el planeta són infinits. Però que per altra banda el decreixement és inviable dins el capitalisme i per tant calen propostes creatives i alternatives per a canviar aquest sistema tan desigual i injust.

10. Balanç de participació

- Participants a les jornades per la UPEC: 1500 persones
- Mitjana de participants a la inauguració: 200 persones
- Nombre de ponents: 40 ponents + 14 moderadors/es
- Nombre de sessions: 15 + inauguració + cloenda (17 sessions)
- Mitjana de participants a les activitats culturals: 15- 80
- Nombre d'activitats culturals: 9
- Mitjana de públic al concert de cloenda: al voltant de 60 persones

Anàlisi de la participació per variables:

Gènere

INSCRITS/ES		PONENTS		MODERADORS/ES		VOLUNTARIAT	
<i>DONES</i>	<i>HOMES</i>	<i>DONES</i>	<i>HOMES</i>	<i>DONES</i>	<i>HOMES</i>	<i>DONES</i>	<i>HOMES</i>
153	160	5	4	10	35	12	9

La perspectiva de gènere és fonamental per a nosaltres, per això hem fet una petita anàlisi de l'estat de la qüestió en la UPEC 2008.

Cal tenir en compte que la comptabilització de les dones i homes és una aproximació, ja que la distinció s'ha desenvolupat a partir de la única informació disponible: els noms de les persones. Alguns dels quals no s'han pogut desxifrar i per tant no estan comptabilitzats.

Fixant-nos amb aquestes dades, veiem que la participació a les jornades de la UPEC no respon a un patró de gènere, ja que pràcticament han assistit tantes dones com homes. Això contrasta amb el visible desequilibri entre dones ponents o moderadores i homes ponents o moderadors. Observem que han participat 35 homes ponents, enfront de només 5 dones i 10 homes moderadors, enfront de 4 dones. Però cal tenir en compte que de les autoritats polítiques que van assistir a les sessions golfes sobre l'esquerra a examen, dues dels tres eren dones. Qüestió rellevant ja que l'àmbit del lideratge polític sempre ha estat associat al món masculí, en funció del patriarcat.

L'explicació a aquest fet es deu a diferents factors. Per una banda, inicialment s'havia pensat en altres noms de dones per a què participessin com a ponents, però moltes d'aquestes tenien compromisos i no han pogut participar. Cal dir que a la llista inicial de possibles ponents, hi havia més homes que no pas dones, la qual cosa es deriva de la mateixa cultura patriarcal, la qual dificulta en gran mesura el coneixement públic de dones expertes en qualsevol camp, a més de vetar o obstaculitzar l'accés de les dones en molts camps acadèmics o polítics, tractats en aquesta edició de la UPEC.

Tot això també contrasta amb la feminització de l'equip tècnic, format exclusivament per dones i també la presència de més dones voluntàries que no pas homes voluntaris. És rellevant el fet que han participat dones a la meitat d'activitats proposades al programa cultural, entre les quals figura el concert en què hi tocà un grup compost majoritàriament per dones. I continuant amb l'anàlisi de gènere cal esmentar que l'espectacle de dansa contemporània fou protagonitzat per un home, la qual cosa té importància en el sentit que es tracta d'un camp que tradicionalment s'ha associat al rol femení i en la societat actual, encara molt desigual, està més mal vista la transgressió del seu rol tradicional de gènere per part dels homes.

Edat

14-18 anys	19- 28 anys	29- 38 anys	39- 48 anys	49- 58 anys	59- 68 anys	69- 78 anys
5	74	61	43	35	29	9

El grup d'edat que majoritàriament ha assistit a les quartes jornades de la UPEC, ha estat el de les generacions de 1980-1989, que tenen entre 19 i 28 anys. El segueix el grup d'entre 29 i 38 anys, amb una diferència de tan sols 13 persones. És rellevant la quantitat de persones que han assistit, entre 40 i 70 anys que sumen 107 persones. Però aquesta participació és menor a l'assistència del segment d'edat d'entre 19 i 38 anys, que sumen 135 persones, el qual és el segment més representat a l'edició d'aquest any.

Tenint en compte que la majoria de públic que ha assistit és jove, només 28 persones han sol·licitat el reconeixement de les jornades amb crèdits de lliure elecció. Els quals només eren convalidables a la UPF i a la UB.

Dies

Dia 8	Dia 9	Dia 10	Dia 11	Tots dies	Dies 8 i 10	Dies 9 i 10	Dies 9 i 11	Dies 10 i 11
30	32	47	20	167	2	2	2	3

La gran majoria dels i les assistents ho van fer a totes les jornades senceres, 129 persones van assistir només un dia, possiblement per incompatibilitat d'horaris amb la feina; i només 9 persones van assistir dos dies concrets. Podríem aventurar que econòmicament surt més a compte assistir a tota la UPEC que a dies solts, a més que té una coherència interna de manera que tots els temes tractats en els successius dies es complementen entre sí.

11. Material gràfic

11.1. Activitats prèvies

11.2. Inauguració

11.3. Dimarts 8

Universitat
Progressista
d'Estiu
de Catalunya

Associació 19 de juliol promotora d'una universitat d'estiu europea, laica i progressista
c. Avinyó, 44 08002 Barcelona – NIF: G- 63725493
info@upec.cat – 663 062 804 / 637 799 029
www.upec.cat

Universitat
Progressista
d'Estiu
de Catalunya

11.4. Dimecres 9

11.5. Dijous 10

Universitat
Progressista
d'Estiu
de Catalunya

11.6. Divendres 11

Universitat
Progressista
d'Estiu
de Catalunya

UPEC

Associació 19 de juliol promotora d'una universitat d'estiu europea, laica i progressista
c. Avinyó, 44 08002 Barcelona – NIF: G- 63725493
info@upec.cat – 663 062 804 / 637 799 029
www.upec.cat

11.7. Dissabte 12

Universitat
Progressista
d'Estiu
de Catalunya

